

Informátor Ústavu soudního lékařství a medicínského práva FNOL č. 01/2023

Informace k odběru a transportu biologického materiálu k vyšetření v laboratořích Ústavu soudního lékařství a medicínského práva (SOUD) pro nezdravotnické žadatele

1. Odběr biologického materiálu

Pracoviště neprovádí odběr biologického materiálu (BM). Žadatel si zajišťuje odběr BM a příslušná lékařská vyšetření sám, v jím vybraném zdravotnickém zařízení. Bližší podmínky vyšetření osoby a odběru BM, včetně ceníku za tyto služby, by měli žadateli sdělit v jím vybraném zdravotnickém zařízení.

BM k vyšetření lze do laboratoře převzít pouze s vyplněnou žádankou nebo průvodkou! Vyplnění formulářů zajišťuje žadatel ve spolupráci se zdravotnickým zařízením provádějícím odběr BM. Platné formuláře naleznete na webových stránkách pracoviště (www.fnol.cz/kliniky-ustavy-oddeleni/ustav-soudniho-lekarstvi-a-medicinskeho-prava/formulare-ke-stazeni).

Konkrétní požadavky na druh biologického materiálu pro jednotlivá vyšetření viz Katalog laboratorních vyšetření (<http://laboratore.fnol.cz>).

Pro toxikologická vyšetření, tj. vyšetření etanolu, metanolu, jiných těkavých látek, návykových látek, medikamentů aj., jsou doporučenými BM pro vyšetření:

- moč (50 ml),
- krev (8 ml),
- případně další materiály (např. vlasy ap.) vždy po domluvě s personálem laboratoří.

Odběr BM provádět do čistých skleněných nebo plastových nádob bez přídavku jakýchkoliv aditiv.

Pro odběr krve nepoužívat zkumavky s gelem nebo jiným separátorem z důvodu falešně pozitivních nálezů těkavých látek.

Výjimku tvoří odběr krve pro vyšetření na přítomnost kokainu a jeho metabolitů, kdy je vhodné odebrat **NAVÍC krev do samostatné zkumavky s fluoridem sodným!** Dostupné jsou zkumavky firem Vacuette, Vacutainer, Vacutest, S-Monovette, které jsou ve zdravotnických zařízeních běžně používány např. pro odběr krve na glykemii. Obsahují antikoagulační činidlo (EDTA) a fluorid sodný (NaF).

2. Transport biologického materiálu

Za dodržení podmínek uchovávání a transportu BM zodpovídá žadatel.

BM by měl být k vyšetření doručen **co nejdříve po odběru. Není-li to možné, pak musí být do doby transportu uchováván v chladu** v lednici (při teplotě 2-8 °C).

Transport BM do laboratoře si žadatel zajišťuje sám a zodpovídá za dodržení podmínek transportu (doba a teplota). Laboratoře SOUD pouze zaznamenávají teplotu v přepravním boxu žadatele při příjmu forenzních vzorků. **Doporučujeme přepravní box na BM vybavit jednoduchým měřidlem teploty a chladicí vložkou.**

Během transportu BM do laboratoře by **teplota neměla překročit rozmezí 2-25 °C**, transportní **doba by neměla překročit 2 hodiny.**

Podrobnosti naleznete u jednotlivých komponent v Katalogu laboratorních vyšetření (<http://laboratore.fnol.cz>).

3. Příjem biologického materiálu

Příjem BM do laboratoří SOUD probíhá v nepřetržitém režimu na základě dodání **řádně vyplněné žádanky/průvodky a řádně označené nádoby se vzorkem.**

Biologický materiál je po převzetí do laboratoří SOUD vždy řádně uložen a evidován. Vlastní toxikologické vyšetření pro nezdravotnické žadatele se provádí pouze rutinně, v pracovní dny, podle zadání žadatele. Upozorňujeme, že **nedodržení podmínek odběru, transportu a řádné průvodní dokumentace může být v důsledku považováno (především u forenzních vyšetření) za procesní chybu.**

Případné dotazy k vyšetření směrujte na personál laboratoří SOUD v pracovní době (pracovní dny 07.00- 15.30 hod) na telefon 585 632 611.

Podrobnější informace k jednotlivým fázím (odběr biologického materiálu, transport, vydávání výsledků apod.) jsou žadatelům k dispozici na webových stránkách Ústavu soudního lékařství FN Olomouc.
(http://www.fnol.cz/ustav-soudniho-lekarstvi-a-medicinskeho-prava_49.html)

A. Katalog laboratorních vyšetření

Přehled o poskytovaných vyšetřeních v laboratořích FN Olomouc, požadavky na odběr, druh biologického materiálu, odběrové zkumavky a nádoby, transportní podmínky.
(www.fnol.cz/kliniky-ustavy-oddeleni/ustav-soudniho-lekarstvi-a-medicinskeho-prava/katalog-poskytovanych-vysetreni)

B. Laboratorní manuál

V Laboratorním manuálu Ústavu soudního lékařství a medicínského práva, mj. informace o příjmu BM, způsobu odesílání výsledků laboratorních vyšetření atd.
(www.fnol.cz/kliniky-ustavy-oddeleni/ustav-soudniho-lekarstvi-a-medicinskeho-prava/laboratorni-manual)

C. Informace pro žadatele

Informace - toxikologické vyšetření pro samoplátce
Informace - toxikologické vyšetření pro firmy a zaměstnavatele
(www.fnol.cz/kliniky-ustavy-oddeleni/ustav-soudniho-lekarstvi-a-medicinskeho-prava/pro-klienty-a-pozustale)

D. Ceník vyšetření

Ceník zdravotních výkonů a služeb poskytovaných za přímou úhradu. (www.fnol.cz/cenik)

Vypracoval: RNDr. Jana Spurná, Ph.D.

Schválil: Doc. RNDr. Vítězslav Maier, Ph.D.

Datum: 14. 04. 2023